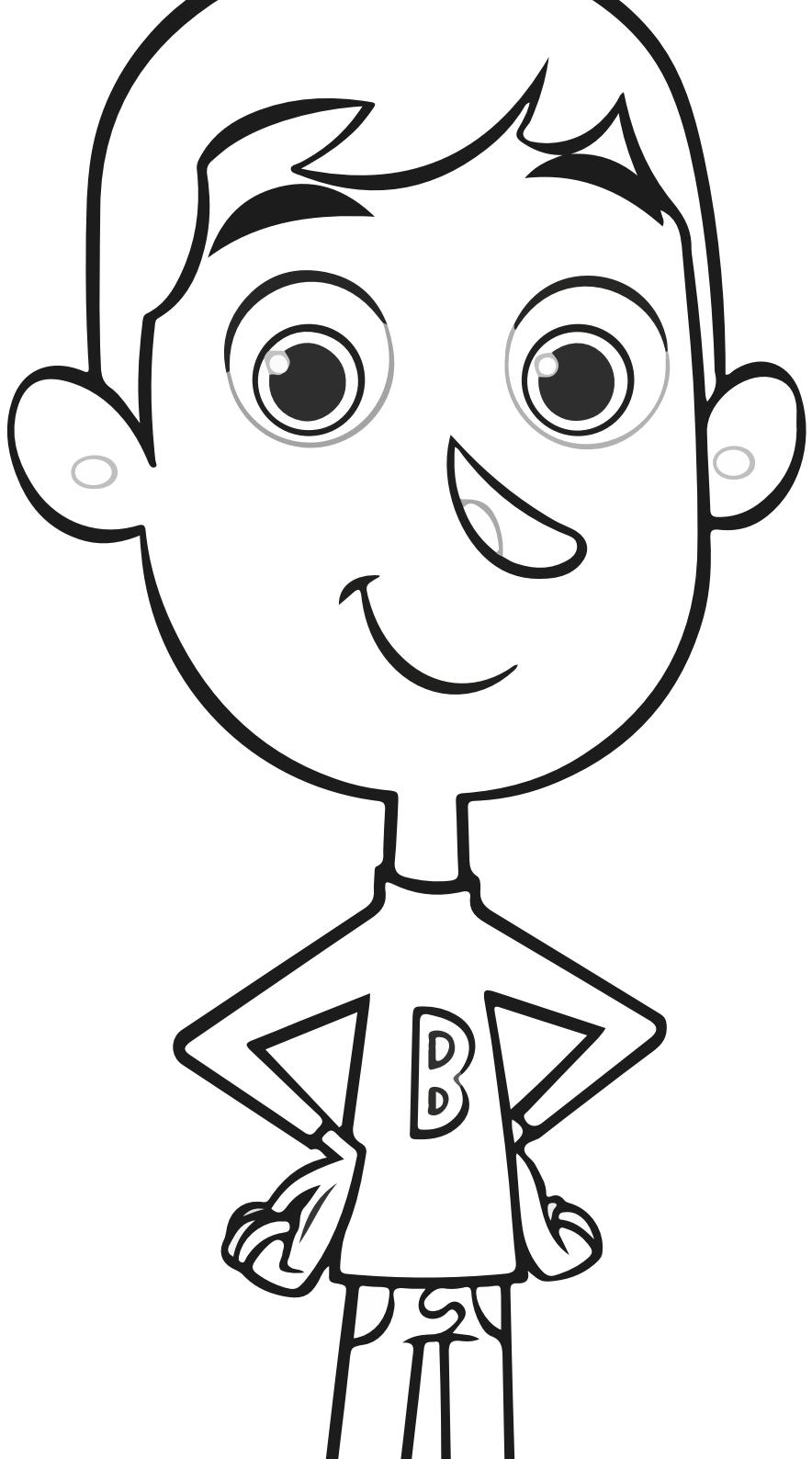


bal ta zar



EUROPSKA UNIJA ULAGANJE U BUDUĆNOST



UVOD

Pravo na odgoj i obrazovanje jedno je od temeljnih ljudskih prava. Većina se suvremenih država (među kojima je i Hrvatska) jasno opredijelila za razvoj inkluzivnog društva, pa su se posljednjih godina uvjeti života djece s teškoćama u razvoju znatno poboljšali (UNICEF, 2013.). U suvremenom svijetu inkluzivno obrazovanje smatra se značajnom pretpostavkom kako društvene tako i individualne dobrobiti, zabranjuje svaki oblik diskriminacije i zastupa obvezu postupnog obrazovanja za sve.

Inkluzivno školovanje jedan je od prioritetnih ciljeva međunarodnih i nacionalnih dokumenata koji se odnose na određenje aktivnosti, ali i odgovornosti državnih ustanova i pojedinaca u korist djece i mladih, kako tipičnog razvoja tako i onih s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama. Posebna zanimljivost dokumenata ogleda se u predloženim mjerama potpore koje imaju za cilj unaprijediti potencijale učenika i osigurati njihov napredak u školi, osigurati resurse potpore.

Sukladno navedenom, mjere i aktivnosti koje imaju za cilj jačanje inkluzivnog školovanja temelje se na ranoj identifikaciji djece s teškoćama, suradnji roditelja i škole na provedbi suvremenih edukacijskih i rehabilitacijskih programa, dodatnom stručnom usavršavanju ravnatelja, učitelja i stručnih suradnika, izradi i primjeni individualiziranih odgojno-obrazovnih programa, potpori mobilnih stručnih timova, uvođenju pomoćnika u nastavu i dr.

Projektom Baltazar koji se provodio u školskoj godini 2014./2015., osigurano je 69 pomoćnika u nastavi za 99 djece s poteškoćama u nastavnom procesu u osnovnim i srednjim školama Krapinsko-zagorske županije. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta u postupku odabira projekata u okviru Poziva za dodjelu bespovratnih sredstava HR.2.2.04. *Osiguranjanje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama* nakon provedenog natječajnog postupka i odabira projekata, 23. rujna 2014. godine donijelo je Odluku o financiranju, kojom su Krapinsko-zagorskoj županiji dodijeljena sredstva u iznosu od milijun i 825 tisuća kuna za provedbu projekta *Baltazar*. Projektom Europski socijalni fond finansira rad 51 pomoćnika u nastavi, a rad 18 pomoćnika financira Krapinsko-zagorska županija vlastitim sredstvima.

IZ EUROPSKOG
SOCIJALNOG
FONDA
ODOBRENO JE
MILIJUN I
825 TISUĆA
KUNA ZA
51 POMOĆNIKA
U NASTAVI

ZAŠTO BALTAZAR?

U Krapinsko-zagorskoj županiji 6% učenika su djeca s poteškoćama koji nastavu polaze prema prilagođenom programu. Podatci Ureda Državne uprave Krapinsko-zagorske županije te istraživanje provedeno u 31 osnovnoj i srednjoj školi, ukazuju da je u školskoj godini 2013./2014. u školama Krapinsko-zagorske županije bilo 713 učenika s poteškoćama. Istodobno, u nastavu je bilo uključeno svega 30 pomoćnika. Navedeni podatci pokazuju neusklađenost između potreba učenika i broja pomoćnika u nastavi koji bi omogućili učenicima uključivanje u redovan obrazovni sustav u sredini u kojoj žive. *Baltazar* osigurava inkluzivno školovanje za 99 učenika s poteškoćama Krapinsko-zagorske županije kroz angažman 69 pomoćnika. Ukupno 51 pomoćnik za 51 djece s poteškoćama u nastavnom procesu financira se iz Europskog socijalnog fonda. Osim djece s poteškoćama, ciljna skupina su mlade nezaposlene osobe (33% ukupno nezaposlenih osoba u Krapinsko-zagorskoj županiji u svibnju 2014. godine) koje se ovim putem žele aktivirati na tržištu rada te se time želi utjecati na strukturnu nezaposlenost mlađih osoba.

OBVEZA JE
DRUŠTVA
OSIGURATI SVIM
GRADANIMA DA
U NAJMANJOJ
MOGUĆOJ
MJERI OSJETE
POSLJEDICE
INVALIDITETA

Projekt je u skladu s relevantnim strategijama na EU, nacionalnoj te regionalnoj razini. Dizajniran na način da poštuje temeljno načelo Akcijskog plana Vijeća Europe za osobe s invaliditetom za promicanje prava i potpunog sudjelovanja u društvu osoba s invaliditetom: poboljšanje života osoba s invaliditetom u Europi 2006.-2015. koje kaže da je obveza društva osigurati svim građanima da u najmanjoj mogućoj mjeri osjete posljedice invaliditeta putem aktivne podrške zdravom načinu života i zajednice koja je spremna na pružanje podrške. Kako bi ovo načelo bilo moguće primjenjivati, potrebno je osigurati pružanje kvalitetnih i inovativnih usluga te osnaživanje mjera koje se već provode, što se upravo postiže ovim projektom. Nacionalna Strategija izjednačavanja mogućnosti za OSI od 2007. do 2015. u dijelu 2.3., koji se odnosi na odgoj i obrazovanje, pretpostavlja uvođenje mjera koje će osigurati prava djeci s teškoćama u razvoju, unaprijediti te ujednačiti kvalitetu cijelokupnoga obrazovnog sustava što se promovira provedbom aktivnosti projekta „Baltazar“. Projekt je usklađen i sa Strategijom razvoja Krapinsko-zagorske županije te Strategijom razvoja ljudskih potencijala KZZ koje u svojim ciljevima žele postići jednak, inkluzivan i održiv sustav obrazovanja na svim razinama. Projektom „Baltazar“ neposredno se doprinosi ostvarenju zadanih ciljeva programa te se potiče angažman jednog pomoćnika na više učenika čime se doprinosi osamostaljivanju učenika.



MOJA ŠKOLA – MOJ POMOĆNIK U NASTAVI

Projekt *Baltazar* izravno utječe na povećanje socijalne uključenosti i integracije učenika s teškoćama u osnovnim i srednjim školama Krapinsko-zagorske županije. *Baltazar* stvara široko i trajno partnerstvo te je primjer dobre prakse primjenjiv u svim sredinama. Svojim aktivnostima, *Baltazar* njeguje i promiče toleranciju, prijateljstvo i inkluziju u društvu potičući djecu da budu samostalniji te pokažu svoje mogućnosti.

Pod geslom – MOJA ŠKOLA – MOJ POMOĆNIK U NASTAVI – projektom se stvaraju uvjeti za poboljšanje obrazovnih postignuća, uspješniju integraciju djeteta u socijalno okruženje i emocionalno funkcioniranje uz potporu senzibilizirane javnosti.

JEDAN OD
CILJEVA
PROJEKTA
JE BOLJE
RAZUMIJEVANJE
PROBLEMA
OSOBA S
INVALIDITETOM,
OSTVARENJE
SVIH PRAVA
KOJE ONE IMAJU
I NJIHОVA
POTPUNE
INKLUZIJA U
ZAJEDNICU U
KOJOJ ŽIVE

Provđenja projekta „Baltazar“ omogućuje da kvaliteta nastave i pripreme te uvođenja u rad odabranih osoba za pomoćnike učenicima s teškoćama u nastavnom procesu bude stručan, ažuran, inovativan i sustavan proces. Kroz provđenje projekta izradile su se upute za nastavno osoblje i koordinatoru u školama u kojima rade pomoćnici u nastavi, obrasci, dnevničci rada za pomoćnike, smjernice neformalne supervizije njihova rada u praksi. Materijali su dostupni svim školama, vrtićima, gradovima, općinama, udrugama i institucijama u županiji kao primjer dobre prakse i okvir za daljnje uvođenje pomoćnika u rad.

Jedan od ciljeva projekta „Baltazar“, sufinanciranog iz Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa *Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013.*, preko kojeg se osiguravaju pomoćnici u nastavi za učenike s teškoćama osnovnih i srednjih škola na području Krapinsko-zagorske županije, jest i bolje razumijevanje problema osoba s invaliditetom, ostvarenje svih prava koje one imaju, a osobito njihove potpune inkluzije u zajednicu u kojoj žive. Uz Međunarodni dan osoba s invaliditetom, koji se u svijetu obilježava 3. prosinca, 18 partnerskih škola diljem Županije uključilo se u obilježavanje ovog dana s raznovrsnim programima, a 15 partnerskih škola uključilo se u obilježavanje Međunarodnog dana tolerancije koji se obilježava u studenom.

Provđeni su brojni interaktivni programi, koji se sastoje od detektiranja prepreka i njihovog svladavanja, te učenja znakovne abecede. S druge strane, učenici su sudjelovali u debatama i izlaganjima, izradivali su taktilnu slikovnicu, snimali su i projicirali film na temu tolerancije, napravljena je dramatizacija priče Ane Đokić Pongrašić *Tibor, paun bez repa*, otvorena je izložba plakata i literarnih radova, pripremljen je prigodni program pod nazivom *Zakvači se na toleranciju* te je posađen i *Cvijet tolerancije*.

Projekt Baltazar je sjajan projekt iz više razloga; prvenstveno zbog toga što velik broj osnovnoškolaca, a po prvi put i srednjoškolaca – djece s teškoćama u razvoju, ima priliku biti u što ravnopravnijem položaju u procesu odgoja i obrazovanja u odnosu na ostalu djecu.

Projektom se zaposlilo 69 mladih nezaposlenih osoba s područja naše županije, a trajna vrijednost projekta su i materijali kojima će se regulirati i u narednim godinama aktivnosti oko rada pomoćnika u nastavi: kriteriji za selekciju i edukaciju kandidata, upute za vođenje dokumentacije i sl.

Zadovoljni smo Odlukom o finansiranju Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u iznosu od 1.825.788,89 kn. Prestali iznos do ukupne vrijednosti projekta, oko 500,000,00 kuna osigurat ćemo iz proračuna i na taj način pružiti jednake šanse u odgoju i obrazovanju svim učenicima s područja naše Županije.

– istaknula je zamjenica župana Krapinsko-zagorske županije, **Jasna Petek**.

KAKO UVESTI POMOĆNIKA U NASTAVI U RAD ŠKOLE?

Uvođenje pomoćnika u nastavi u rad škole traži utvrđivanje specifičnih inkluzivnih potreba učenika s teškoćama u nastavi koji zahtijevaju dodatnu individualnu podršku druge osobe bez koje ne mogu uspješno sudjelovati u odgojno-obrazovnom radu. U tu svrhu potrebno je na razini Školskog stručno-razvojnog tima:

- 1** **utvrditi** o kojim se teškoćama učenika radi (značajna motorička oštećenja koja onemogućavaju obavljanje osnovnih životnih i nastavnih aktivnosti, teškoće u komunikaciji i socijalnim interakcijama povezane s poremećajima iz autističnog spektra zbog kojih učenici imaju teškoće uključivanja i sudjelovanja u nastavi, senzoričke teškoće povezane s oštećenjem vida ili oštećenjem sluha zbog kojih nisu u mogućnosti samostalno sudjelovati u odgojno-obrazovnim aktivnostima, značajno ometajuća ponašanja u funkciranju učenika koja ugrožavaju njihovu fizičku sigurnost i fizičku sigurnost drugih učenika zbog kojih je učenik uključen u neki oblik psihosocijalnog tretmana, kombinirane teškoće koje čine više laksih oblika prethodno navedenih teškoća i kao takve dovode do problema u uspješnom participiranju u nastavi, zdravstvene teškoće koje one-mogućavaju učenika da samostalno i bez rizika po zdravlje sudjeluje u nastavnim aktivnostima)
- 2** **razmotriti** uložene inkluzivne kapacitete škole (inkluzivni didaktičko-metodički rad učitelja u nastavi, angažman stručnih suradnika u školi u pružanju podrške učiteljima i samim učenicima u neposrednom individualnom edukacijskom ili rehabilitacijskom radu, zaduženja koordinatora za pomoćnike u nastavi, napore škole u angažiranju članova Mobilnih stručnih timova Agencije za odgoj i obrazovanje, stručnjaka posebnih odgojno-obrazovnih ustanova ili nevladinih udruga koje se bave pružanjem podrške djeci i mladima s teškoćama, pristupačnost i opremljenost škole sukladno potrebama učenika s teškoćama)

3 **prikupiti** potrebnu pedagošku dokumentaciju kojom se potkrepljuje potreba za pomoćnikom u nastavi za određenog učenika/cu ili učenike (opis funkciranja učenika od strane učitelja iz kojeg je razvidno koji je osnovni problem u nastavi pojedinog nastavnog predmeta, u kojim aktivnostima je potrebna podrška i na koji način je treba ostvarivati da bi se ostvarila uspješnost učenika/ce na nastavi u školi ili izvan škole ako se radi o izvan učioničkoj nastavi. Ukoliko se radi o tek upisanom učeniku prilaže se dokumentacija iz odgojno-obrazovne ustanove iz koje je učenik došao, a to može biti predškolska ustanova ako se traži pomoćnik za učenika prvog razreda ili osnovnoškolska ustanova ako je učenik ranije pohađao neku drugu školu.).

- 4** **zatražiti** od roditelja ili liječnika školske medicine potrebnu osnovnu zdravstvenu dokumentaciju (načelno ne stariju od godine dana iz koje je vidljivo da postoje zdravstveni razlozi koji onemogućavaju uspješno sudjelovanje učenika u nastavi bez prisustva pomoćnika. Pri tome je potrebno zatražiti suglasnost roditelja da se takva dokumentacija dobije na uvid i da se ista dostavi uredu državne uprave zaduženom za školstvo, ako ured koji odobrava financiranje pomoćnika u nastavi to traži)
- 5** na osnovu prikupljenih podataka **utvrditi potrebe učenika**, vrstu i razinu podrške koja je učeniku neophodna od strane pomoćnika u nastavi, te razinu kompetencija odnosno sposobljenosti pomoćnika da bi tu podršku mogao pružiti
- 6** **priložiti** mišljenja stručnih povjerenstava i rješenja nadležnih ureda (mišljenje Povjerenstva za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta o potrebi uključivanja pomoćnika u nastavi/osobnog pomoćnika, Rješenje o primjerenom obliku školovanja ureda državne uprave u županiji nadležnog za poslove obrazovanj, nalaz o uključenosti učenika u psihosocijalni tretman izvan škole (samo za učenike čije ponašanje ugrožava njegovu fizičku sigurnost i fizičku sigurnost drugih učenika))

UVODENJE
POMOĆNIKA U
NASTAVI U RAD
ŠKOLE TRAŽI
UTVRĐIVANJE
SPECIFIČNIH
INKLUZIVNIH
POTREBA UČENIKA
S TEŠKOĆAMA U
NASTAVI

- 7 prikupiti ostale podatke koje traži ured državne uprave zadužen za poslove obrazovanja koji odobrava ili financira pomoćnike u nastavi (razred i broj učenika u razredu, ime i prezime koordinatora u školi, broj pomoćnika koje je potrebno angažirati i na koje razdoblje, prijedlog programa rada i tjednog zaduženja pomoćnika u nastavi, prijedlog načina zapošljavanja pomoćnika-ugovor o radu, ugovor o djelu redovitog studenta i sl., izvor finansiranja pomoćnika (osnivač, HZZ, udruge i sl., suglasnost roditelja/staratelja, suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa za uključivanjem pomoćnika u nastavi u odgojno-obrazovni proces.



Slika 1.

Model uvjeta za pokretanje postupka za uvođenje pomoćnika u nastavu

TKO JE POMOĆNIK?

- ! Pomoćnik u nastavi **pomaže učeniku s teškoćom** tako što potiče njegovo sudjelovanje u socijalnim i odgojno-obrazovnim procesima u školi, nastoji omogućiti učeniku da postane neovisan u učenju u što većoj mjeri te time pridonosi osigurati standarde dostignuća učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama
- ! Praksa uključivanja pomoćnika u nastavu ističe značaj **poticanja učenika na sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu** (nastava, izvanučioničke aktivnosti i dr) i podrazumijeva omogućavanje i ohrabruvanje učenika da se uključe u socijalne i odgojno-obrazovne aktivnosti koliko god je to moguće (druženje s vršnjacima u školi za vrijeme nastave i odmora, izleta, nastave u prirodi, posjeta i dr.).
- ! Pomoćnik u nastavi treba biti **oprezan u pružanju podrške učeniku s teškoćom kako ne bi izolirao učenika, niti poticao kada to nije potrebno**. Pomoćnik u nastavi je prisutan kako bi usmjeravao učenika, poticao njegovu pažnju i koncentraciju na nastavni sadržaj te prilagođavao gradivo učenikovim individualnim potrebama, svakako mora dozvoliti učeniku da radi samostalno i da griješi jer je to naučinkovitiji način da nauči. **Pomoćnik u nastavi je uključen u neposredan rad za učenika, nikako umjesto učenika**
- ! Isto tako, pomoćnik u nastavi **ohrabruje vršnjake tipičnog razvoja** da na različite načine uključuju vršnjaka s teškoćama u školski život (potpora u učenju, situacijska učenja, školske priredbe, izložbe, akcije od društvenog interesa, uključenost u aktivnosti lokalne zajednice).
- ! **U razredu** direktnim radom pomaže učeniku s teškoćama u uključivanju u razredni kolektiv, svladavanju socijalno-psiholoških prepreka te usvajanju nastavnih sadržaja (primjerice: za učenike s ADHD poremećajem važna je kontrola ponašanja učenika tijekom nastave, odmora, izvanučionične nastave).
- ! **U suradnji s učiteljem/nastavnikom** pomaže u pripremanju **individualiziranih materijala za nastavu** primjenom prikladnih didaktičko-metodičkih postupaka.

- ! Pomoćnik u nastavi se uključuje i u **rad škole**, prema potrebi **surađuje s ostalim učiteljima** unutar kolektiva (predmeti kultura, izborni predmeti, predmeti u predmetnoj nastavi), a sve u svrhu poboljšanja uvjeta školovanja svih učenika škole.
- ! Osim što ima specifičnu odgovornost pružati individualnu podršku učeniku s teškoćom, važno je istaknuti kako pomoćnik u nastavi **dolazi u bliski kontakt i s ostalim učenicima u razrednom** odjeljenju te se često nalazi u situaciji da, osim što pomaže konkretnom učeniku u individualnom radu, **pomaže cijeloj skupini učenika kada se radi o radu u grupama/radionicama/projektnoj nastavi**. Tako postaje jasno da se podrška pomoćnika u nastavi, u praktičnom radu indirektno proširuje na velik broj učenika, najčešće na sve učenike u određenom razrednom odjeljenju.
- ! Učenici s teškoćama svjesni su svojih teškoća, posebice u adolescenciji. Tu je ključna uloga roditelja, učitelja/nastavnika u zajedništvu s pomoćnikom u nastavi da potaknu zajedničko učenje, rad i druženje te poštivanje različitosti, može se dogoditi da neki učenici budu zlostavljeni od svojih vršnjaka jer su prepoznati kao drugačiji: djeca s teškoćama učenja, djeca s ADHD-om, djeca s motoričkim ili senzoričkim oštećenjima, djeca s poremećajem iz autističnog spektra i dr. Pomoćnik u nastavi u suradnji s učiteljima te roditeljima može pridonijeti uspostavi harmoničnih odnosa s vršnjacima.
- ! Svaki pomoćnik u nastavi treba imati **jasan opis poslova**. Tu se opisuju **obaveze i zahtjevi** koji će biti postavljeni pred njega. U opisu poslova potrebno je istaknuti *s koliko će učenika pomoćnik raditi direktno, u kojim nastavnim predmetima i aktivnostima, koji će broj sati neposrednog rada ostvariti*. Opis poslova je uobičajeno pisati personalizirano budući da je za takvu prirodu posla potrebno predvidjeti sve potrebe pojedinog učenika za dulje vremensko razdoblje. Sukladno tome osoba koja se nalazi u ulozi pomoćnika u nastavi treba biti fleksibilna, strpljiva, tolerantna i samoinicijativna



SENZIBILIZACIJA ZAJEDNICE

U PROVODENJU
PILOTNOG
GLAZBENOG
PROGRAMA
PROJEKTA
„BALTAZAR“
SUDJELOVAO
JE GLAZBENIK
TOMISLAV
GOLUBAN

Koncept održivog razvoja, odnosno socijalnog i gospodarskog napretka bez štete za okoliš, posredno se primjenjuje i u okviru ovog projekta. Imajući u vidu dokumente kojima je RH potpisnica, uključujući deklaracije i agende, svojim aktivnostima projekt već svojim ciljem potpore učenicima s teškoćama u njihovom obrazovanju smanjuje razlike. Omogućavajući učenicima potpunu integraciju, sudjelovanje u zajednici i ostvarenje svojih potencijala, daje im se mogućnost da se u bilo kojem trenutku svog života uključe u ostvarivanje održivog razvoja, za što je potreban cijelovit angažman, kreativnost, ideali i hrabrost mlađih kao i iskustva lokalnog i autohtonog stanovništva čiji bi identitet, kulturu i interes trebalo priznati i podržavati. Nadalje, održivi razvoj posredno govori i o jačanju uloge osnovnih društvenih skupina – žena, djece i mlađih, organizacija civilnog društva i drugih, pri čemu je temelj edukacija, što je jedan od ključnih ciljeva ovog projekta.

S ciljem jače senzibilizacije zajednice i osiguravanja dodatne potpore za učenike s poteškoćama i njihovu percepciju kao jednakopravne i vrijedne članove zajednice, proveden je pilotni glazbeni program projekta „Baltazar“ koji je ocijenjen kao inovativan i značajan u senzibilizaciji, a posebno integraciji. Program inkluzije kroz glazbu koji je proveden za cilj ima senzibiliziranje okoline i ostvarenje punog potencijala djece s poteškoćama. Program se održavao svake subote prije podne u prostorima Osnovne škole Ksavera Šandora Gjalskog u Zaboku, te je uključio dvadesetak djece – s poteškoćama i bez poteškoća te različite dobi, koji su uz vodstvo Tomislava Golubana sudjelovali u kreativnom glazbenom druženju.

Nakon upoznavanja i procjene glazbenih afiniteta, djeci su prezentirani različiti instrumenti (usne harmonike, udaraljke i drugo), a potom se kretnulo s vježbama osnovnog ritma. Usljedilo je uvježbavanje osnovnih melodija, potom pisanje teksta pjesme, uglazbljivanje, pjevanje, koreografija i zajedničko uvježbavanje.

Ključno je napomenuti da grupu koja sudjeluje u programu čine i učenici s poteškoćama i učenici bez poteškoća, polaznici osnovnih, jednako kao i srednjih škola, različitog glazbenog predznanja. Provodenjem ovog glazbenog programa naglašeno je kako je senzibilizirana okolina važna kako bi djeca s poteškoćama uživala pravo sudjelovanja u zajednici i uistinu ostvarila sve svoje mogućnosti. Pilotni glazbeni program osmišljen je tako da u punoj mjeri ostvari integraciju. Ovaj oblik izvanškolske inkluzivne edukacije svoje temelje ima i u UN-ovim standardnim pravilima o izjednačavanju mogućnosti za osobe s posebnim potrebama proklamirajući da su participacija i jednakost za sve ljudske različitosti prirodne i doprinose bogatstvu svakog društva.

NASTAVAK PROJEKTA

Krapinsko-zagorska županija ovaj program smatra sastavnim dijelom svojih aktivnosti što je vidljivo iz dosadašnje suradnje s JLS s kojima je Županija, poštivanjem načela partnerstva, do sada osigurala, iako ne u mjeri koja se predviđa ovim projektom, rad pomoćnika u školama. Stoga institucionalna održivost projekta nije ugrožena pošto će se aktivnosti selekcije, edukacije i senzibilizacije predviđene ovim projektom provoditi i nakon završetka projekta. Do sada se ovaj program provodio bez jasno definiranih smjernica u ograničenom obujmu, a provedbom projekta „Baltazar“ omogućiti će se da kvaliteta nastave i pripreme te uvođenja u rad odabranih osoba za pomoćnike učenicima s teškoćama bude stručan, ažuriran, inovativan i sustavan proces.

Izrađen je „**Vodič odabira, pripreme, edukacije i praćenja pomoćnika u nastavi u osnovnim i srednjim školama Krapinsko-zagorske županije**“ koji sadržava kriterije o selekciji, upute za nastavno osoblje i koordinatore, obrasce, dnevnike rada za pomoćnike, smjernice neformalne supervizije njihova rada u praksi. Vodič je dostupan svim školama, vrtačima, gradovima, općinama, udrugama i institucijama u županiji kao primjer dobre prakse i okvir za daljnje uvođenje pomoćnika u rad. Ovim Vodičem stvara se jedinstven sustav u Krapinsko-zagorskoj županiji koji će se primjenjivati u budućim programima za djecu s teškoćama. Osim Vodiča, trajni ostaju i rezultati aktivnosti senzibilizacije koji ukazuju na nužnost pristupa uslugama, podršci i mogućnostima, tj. podizanju svijesti o potrebi uklanjanja fizičkih, kulturnih, ekonomskih i komunikacijskih prepreka za kretanje i prepreka u stavovima koje sprečavaju ostvarivanje prava djeteta.

Finansijska održivost projekta dokazuje se proračunom Krapinsko – zagorske županije kojim se već prije 5 g. započelo s programom sufinanciranja pomoćnika u nastavi za učenike s poteškoćama. Svake godine u županijskom proračunu planiraju se sredstva za tu namjenu. Osim proračunom KZZ, sredstva su se do sada osiguravala i uz mjere HZZ-a te je u nekoliko škola rad pomoćnika na ovaj način nastavljen, posebice tamo gdje je riječ o potrebi za pomoćnikom specifičnih kompetencija, obzirom na poteškoće učenika. Završetkom projekta, projektni rezultati će se iskoristiti za definiranje dalnjeg sustava podrške djeci u suradnji s gradovima, općinama i drugim partnerima. Postignutim rezultatima stvorit će se i kvalitetna baza za daljnje proširenje sustava i njegovu nadogradnju koja može postati predmet prijava na razne druge fondove EU dostupne RH te za programe dijeljena dobre praske.

IZJAVE UČENIKA I POMOĆNIKA

„Pomoćnica mi puno znači. Sigurnija sam uz nju. Dodatno mi pojasni na satu ono što ne razumijem... Test mi puno bolje uspije kada se s pomoćnicom pripremam... Super mi je što se ponekad našalimo i popričamo o nekim stvarima koje nisu vezane za školu...“

Učenica J.C., 8.razred

„Pomoćnica mi pomaže u svemu... Jednom mi nešto pokaže, a onda ja moram sama dok to ne naučim, nagovara me. Naučila me neke trikove iz matematike pa mi je sad lakše.“

Učenica P.D., 6.razred

„Voljela bih da posao pomoćnika u nastavi postane pravo zanimanje jer mi se jako sviđa taj posao i smatram da su pomoćnici u nastavi iznimno važni za učenike s teškoćama.“

Pomoćnica M.G.

„Ovaj oblik podrške učenicima s teškoćama je ne samo koristan, već nekim i neophodan. Biti pomoćnica u nastavi je za mene jako lijepo i korisno iskustvo. Veliko je zadovoljstvo vidjeti na djetetu radost i široki osmjeh zbog dobro izvršenog zadatka kojeg dijete samo ne može izvršiti.“

Pomoćnica I.P.

„Iskoristila bih samo priliku da pohvalim ovaj projekt i učitelja Tomislava Golubana koji je svojim opuštenim, šaljivim, spontanim i zvrckastim pristupom navlačio osmijeh na lice mojeg djeteta (vjerujem i na druga dječja lica) i uspio usaditi mu izuzetnu volju za odlaskom na radionicu i interes za sviranjem usne harmonike i kazoo-a. Iskreno se nadam da ovo nije zadnji takav projekt, super ste!“
majka



PARTNERI

Nositelj projekta je Krapinsko-zagorska županija kao osnivač osnovnih i srednjih škola na području Krapinsko-zagorske županije, no u partnerstvo su uključeni i grad Krapina i općina Stubičke Toplice kao osnivači osnovnih škola u svom mjestu. Partnerstvo obuhvaća:

Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Krapina

Grad Krapina

Općina Stubičke Toplice

Osnovna škola Belec

Osnovna škola Vladimir Nazor, Budinčina

Osnovna škola Stjepana Radića, Brestovec Orehovički

Osnovna škola Bedekovčina

Osnovna škola Đure Prejca, Desinić

Osnovna škola Gornje Jesenje

Osnovna škola Matije Gupca, Gornja Stubica

Osnovna škola Viktora Kovačića, Hum na Sutli

Osnovna škola Ljudevit Gaj, Krapina

Srednja škola Krapina

Osnovna škola Josipa Broza, Kumrovec

Osnovna škola Antuna Mihanovića, Klanjec

Osnovna škola Konjščina

Osnovna škola Pavla Štoosa, Kraljevec na Sutli

Osnovna škola Franje Horvata Kiša, Lobor

Osnovna škola Veliko Trgovišće

Srednja škola Zabok

Osnovna škola Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok

Osnovna škola Zlatar Bistrice

Osnovna škola Ante Kovačića, Zlatar

Srednja škola Zlatar

Osnovna škola Marija Bistrica

Osnovna škola Ljudevit Gaj, Mihovljan

Osnovna škola Mače

Osnovna škola Oroslavje

Osnovna škola Janka Leskovara, Pregrada

Osnovna škola Side Košutić, Radoboj

Osnovna škola Stubičke Toplice

Osnovna škola Lijepa naša, Tuhelj

Osnovna škola Sveti Križ Začretje

POSREDNIČKO TIJELO 1:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Donje Svetice 38

10000 Zagreb

Telefon: +385 1 4569 062

Telefaks: +385 1 4594 301

E-pošta: uzoj@mzos.hr

www.mzos.hr

KORISNIK PROJEKTA:

Krapinsko-zagorska županija

Magistratska 1

49000 Krapina

Telefon: +385 49 329 111

Telefaks: +385 49 329 255

E-pošta: ured.zupana@kzz.hr

www.kzz.hr

POSREDNIČKO TIJELO 2:

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

**Organizacijska jedinica za upravljanje strukovnim instrumentima
(DEFCO)**

Radnička cesta 37b

10000 Zagreb

Telefon: +385 1 62 74 666

Telefaks: +385 1 62 74 698

E-pošta: defco@asoo.hr

www.asoo.hr/defco/default.aspx

**Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda
u sklopu Operativnog programa Razvoj ljudskih
potencijala 2007. – 2013. godine.**

**Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost
Krapinsko-zagorske županije.**



OSONA ISKAZNICA PROJEKTA

UKUPNA VRJEDNOST PROJEKTA:

2.325.434,75 KUNA

FINANCIRANO KROZ
EUROPSKI SOCIJALNI FOND:

1.825.788,89 KUNA

FINANCIRANO SREDSTVIMA
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE:

499.645,86 KUNA

AKTIVNOSTI

Projekt uključuje:

1. Selekciju pomoćnika u nastavi
2. Edukaciju pomoćnika u nastavi
3. Rad 69 pomoćnika u nastavi sa ukupno 99 djece s poteškoćama u školskoj godini 2014. / 2015.
4. Senzibilizaciju javnosti – upoznavanje javnosti s radom pomoćnika i koristima za dijete i okolinu
5. Promocija projektnih aktivnosti i izrada promotivnih materijala te vodiča *Baltazar* po kojem će se provoditi sve daljnje aktivnosti vezane za rad pomoćnika u nastavi





EUROPSKA UNIJA ULAGANJE U BUDUĆNOST



ZAGORSKA
RAZVOJNA
AGENCIJA



Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda
u sklopu Operativnog programa Razvoj ljudskih
potencijala 2007. – 2013. godine.